

Inhoudsopgave

Routekaart, foto's, aanvullingen, wetenswaardigheden en wijzigingen

01	Wandelend over 't Hoogeland	16	Kaart 01	Foto's 01	
01A	Wandelend over 't Hoogeland	16	Kaart 01A	Foto's 01	Route dijkversterking
02	In het Theater van de Natuur	20	Kaart 02	Foto's 02	
03	Overvaren met het Reitdiepveer	24	Kaart 03	Foto's 03	
04	Terug naar 't Dockumer Lokaeltsje	28	Kaart 04	Foto's 04	
05	Door het Drents-Friese Wold	32	Kaart 05	Foto's 05	
06	Langs het Tsjûkemar	36	Kaart 06	Foto's 06	
07	Een dagmars door de Onlanden	40	Kaart 07	Foto's 07	
08	Door Gasterse Duinen en Balloërveld	44	Kaart 08	Foto's 08	
09	Door het stroomdal van de Slokkert	48	Kaart 09	Foto's 09	
10	Lopen in de Weerribben	52	Kaart 10	Foto's 10	
11	Kom maar over de spoorbrug	56	Kaart 11	Foto's 11	
12	Langs stromen en over bulten	60	Kaart 12	Foto's 12	
13	Op doortocht door het Harderbos	64	Kaart 13	Foto's 13	
14	Lopen beneden NAP op Schokland	68	Kaart 14	Foto's 14	
15	Op pad door de bloeiende Betuwe	72	Kaart 15	Foto's 15	<u>Wetenswaardig & Aanvulling</u>
16	Het Speulderbos in	76	Kaart 16	Foto's 16	
17	Van het pad af in de Gelderse Poort	80	Kaart 17	Foto's 17	
17A	Van het pad af in de Gelderse Poort	80	Kaart 17A	Foto's 17	<u>Actualisering route - hoogwater</u>
18	Langs de Eem	84	Kaart 18	Foto's 18	
19	Door moerasbos, forten en binnenstad	88	Kaart 19	Foto's 19	
20	Over de Utrechtse Heuvelrug	92	Kaart 20	Foto's 20	
21	Wie gaat er mee naar Wieringen	96	Kaart 21	Foto's 21	
22	Zand tegen Zee	100	Kaart 22	Foto's 22	
23	Langs bij Brouwers en Blekers	104	Kaart 23	Foto's 23	
24	Over de Waalsdorpervlakte	108	Kaart 24	Foto's 24	
25	Over het witte Winterdijkje	112	Kaart 25	Foto's 25	
26	Topnatuur onder de rook van Rijnmond	116	Kaart 26	Foto's 26	<u>Verduidelijken route</u>
27	Langs akkerranden naar de kust	120	Kaart 27	Foto's 27	
27A	Langs akkerranden naar de kust	120	Kaart 27A	Foto's 27	Narcissen-ommetje
28	Lopen door de Zak van Zuid-Beveland	124	Kaart 28	Foto's 28	<u>Aanvullingen & Wijziging</u>
29	Lopen langs de Linie van Communicatie	128	Kaart 29	Foto's 29	
29A	Lopen langs de Linie van Communicatie	128	Kaart 29A	Foto's 29	Korte route
30	Grenzen langs de Brabantse Wal	132	Kaart 30	Foto's 30	
31	Nat en droog rond De Rul	136	Kaart 31	Foto's 31	
32	Op naar het veenmos door venen en pelen	140	Kaart 32	Foto's 32	<u>Verduidelijken route</u>
33	Door de Voerstreek	144	Kaart 33	Foto's 33	<u>Wetenswaardig - Infopanelen</u>
34	Mergelland bij Maas en Albertkanaal	148	Kaart 34	Foto's 34	
35	Langs de Worm en klooster Rolduc	152	Kaart 35	Foto's 35	<u>Verduidelijken route</u>
36	Langs Ardense beken, rivieren en rotsen	156	Kaart 36	Foto's 36	
37	In twee landen langs de Geul	160	Kaart 37	Foto's 37	
38	Spoorzoeken langs de Ninglinspo	164	Kaart 38	Foto's 38	
39	Door het land van Herve	168	Kaart 39	Foto's 39	
40	Reizen in das Bergische	172	Kaart 40	Foto's 40	

Tabel 1 -Laatstelijk bijgewerkt 1 mei 2019

Praktische informatie bij het wandelen

Elke wandeling in *Op verkenning 40 wandelingen met het openbaar vervoer* beslaat vier pagina's. Twee beschrijven landschap, flora- en fauna, bijzonderheden over het openbaar vervoer ter plaatse, etc. Routebeschrijving en -kaart beslaan de overige twee pagina's.

De in de gids opgenomen kaarten zijn vanwege de beschikbare ruimte prima voor een eerste oriëntatie van het wandelgebied, maar vaak te kleinschalig om in het terrein de route te vinden. Dat geldt zeker voor een lijnwandeling van meer dan 12 km. Veel wandelaars gebruiken bij het wandelen een gps-toestel of mobiele telefoon en hebben behoefte aan een gps-track. Via de linkjes in de bovenstaande tabel komt u terecht bij de gedetailleerde inzoombare kaart, de foto's, actualiseringen van de routeinformatie en meer wat het wandelen prettig maakt.

De twee eerste kolommen van de tabel herhalen nummer, naam van de wandeling; de derde geeft de bladzijde in de gids aan waar de beschrijving van die wandeling begint. Via de link in de **vierde kolom** komt u bij de gedetailleerde inzoombare kaart op de website www.afstandmeten.nl. Door op de link te klikken (voorbeeld: [Kaart 30](#)) krijgt u de routekaart van de wandeling *Grenzen langs de Brabantse Wal* op uw beeldscherm met daarop begin- en eindpunt, de ligging van het spoorstation en bushalte en van de horecavoorzieningen, de onderverdeling in kilometers. U kunt zodanig inzoomen dat elk wandelpad en bochtje zichtbaar worden.

De rode prikkers met een getal (in het voorbeeld: 1, 2 en 3) corresponderen met de nummering van de tekstblokken uit de routebeschrijving (in het voorbeeld: blz. 132).

Om de gps-track van de wandeling te kunnen kopiëren klikt u bij de kaart linksboven op *Export*.

Schermafdruck 1 – Doorklikmogelijkheden

De volgende schermafdruck toont de formaten waarin u de route kunt kopiëren naar de bestanden op uw computer of mobiel apparaat.

Exporteren

Route exporteren naar externe bestanden

Je kunt nu de route exporten naar een van de volgende

[Exporteer naar GPX](#) [Exporteer naar KML](#) [Exporteer naar TCX](#)

Schermafdruck 2 - De op www.afstandmeten.nl beschikbare formaten

Welk formaat u dient te gebruiken is afhankelijk van het programma dat u gebruikt om routes in te lezen, weer te geven en op uw gps-toestel te zetten. Wij maken gebruik van Basecamp van Garmin en kiezen voor 'Exporteer naar GPX'.

Ook in kolom 5 staan linkjes. Deze brengen u op de bij de wandeling behorende fotopagina die de auteurs hebben aangemaakt op de website www.myalbum.com.

Om een voorbeeld te geven: de wandeling *Over het witte Winterdijkje* in Zuid-Holland heeft als fotolink [Foto's 25](#)

Aanvullingen, wijzigingen en wetenswaardigheden - Algemeen

In de loop van de tijd verandert het landschap, verdwijnen paden en verschijnen er nieuwe. De link in de laatste kolom brengt u op de pagina van de betreffende wandeling waarop wij de wandelaar informeren over interessante aanvullingen, veranderingen, routewijzigingen en wetenwaardigheden. Een *curatieve, vette* tekst in deze kolom geeft aan waarom de wandeling óók een variant met bijbehorende routekaart heeft met een A-nummer.

Komt u problemen tegen of heeft u ook voor andere wandelaars belangrijke aanvullingen, laat het ons weten via wandelgids@rover.nl.

Bij voorbaat dank.

Veel plezier bij het gebruik van de Rover wandelgids Op Verkenning – 40 wandelingen met het Openbaar Vervoer.

Gerda Spaander, auteur
Peter Oosterling, auteur
Pim Kuipers, coördinator wandelgids

Nieuwsbrief

In de nabije toekomst gaan wij een nieuwsbrief uitgeven waarin wij een wandeling uit de gids uitlichten. Ook gaan wij nieuwe wandelingen uitzetten die later wel of niet in de rubriek Op Verkenning in De Reiziger kunnen verschijnen.

U kunt u nu al op de nieuwsbrief abonneren door de volgende gegevens te sturen naar wandelgids@rover.nl o.v.v. Nieuwsbrief Op Verkenning:

- Uw voornaam (of letters) en achternaam
 - Uw e-mailadres
-

Aanvullingen, wijzigingen en wetenswaardigheden per wandeling

Dit onderdeel is voor het laatst bijgewerkt op 1 mei 2019.

Wandeling 15

Gelderland – Op pad door de bloeiende Betuwe

Wetenswaardig ProRail voert tot 2022 grote veranderingen door op het station Geldermalsen en aan de toevoerende sporen en bijbehorende infrastructuur (blz. 72 wandelgids). Eind april 2019 schoof de Lingense Alliantie in haar opdracht het spoordek op zijn plaats. Klik voor een korte impressie op de driehoek op de afbeelding.

Eind april 2019 - Lingense Alliantie aan het werk bij de brug over de Linge en aan de tunnel voor voetganger en fietser

Aanvulling Routebeschrijving (blz. 74)

Tekstblok 1 – Omdat de genoemde Ahob weldra zal verdwenen zijn: Ga na de tijdelijke oversteek van de Linge RA, Lingedijk.

Ter hoogte van het bedrijf Wilgje Buitensport staat inmiddels links van de weg wknv V22; ga hier RA.

Wandeling 17

Gelderland – Van het pad af in de Gelderse Poort

Nieuw blz. 82 Millingerwaard – algemeen; in dit gebied vinden op grote schaal herinrichting plaats.

Als de waterstand bij het meetpunt **Pannerdense kop** 8m boven NAP of hoger is staat de voor wandelaars toegankelijke dam in de nevengeul van de Waal tussen de Steenfabriek en de weg naar de Duffeltdijk onder water. Raadpleeg tijdig [De actuele waterstand](#) om te zien hoe hoog die waterstand op dat moment is. Zoek in het zoekveld linksboven op *Pannerdense kop*.

Idem blz. 82 **Vervang** de tekst achter het cijfer 2 door:

Volg (vanaf de Millinger Theetuin) bij een waterstand van 8m boven NAP of hoger de hoogwaterroute – dat is de route op [Kaart 17A](#). De theetuin is in 2019 op alle dagen geopend tot en met zondag 3 november.

Loop bij waterstand tot 8m op de steenfabriek af die aan de Waal grenst ([Kaart 17](#)). Wandel er rechtsonder heen via de dijk tussen Waal en de gebouwen met de schoorsteen en steek via de dam de nevengeul over, RD. In beide gevallen kom je op de Duffeltdijk. Daar RA. De keuze is dan tussen lopen bovenop de asfaltdijk of beneden aan de rechterkant over het gras.

Wandeling 26

Zuid-Holland – Topnatuur onder de rook van Rijnmond

Wij hebben een aantal **verduidelijkingen** doorgevoerd in de routebeschrijving. Zo had de beheerder Zuid-Hollands Landschap de rood gekopte paaltjes weggehaald die de route over het Landgoed Mildenburg markeerden. Met het oog op de leesbaarheid

volgt hierna de geactualiseerde, complete routebeschrijving (blz. 118).

- 1) Uitstappen halte Provinciale weg/Voorweg. Vandaar even terug, zijweg RA. Volgen tot Duinweg, daar RA. Bij splitsing schuin R, Duinpan. Daar ook bushalte lijn 110. Weg volgen via tunnel. Voorbij tunnel eerste zijweg LA, weg buigt 3 maal, eerste weggetje LA. Daar infopaneel Natuurmonumenten.
- 2) LA, rode route volgen. Al snel een pad RA naar een uitkijkpunt over het Quackjeswater. Bij wknop 82 LA. Bij wknop 81 RD. Bij kruising even LA, dan RA tot het strand. RA strand volgen tot strandpaal 13.200 Daar RA, richting Rockanje. Voorbij de parkeerplaats loopt links van de weg een voetpad. Bij de Van Voornelaan LA. Aldaar bushalte Strand.
- 3) Tweede zijstraat RA, Waaldrift. Zijstraat LA, Duinrand. Tweede zijweg LA, Duinen. Daar groene paaltjesroute volgen, rechtsonder. Dus op splitsing na het klaphek RD met aan de rechterkant een groen paaltje. Paaltjesroute ± 1,5 km volgen tot op de splitsing ca 10m voor een markeringspaaltje met onder andere de rood-witte GR-markering van het Nederlands Kustpad, hier schuin rechts. Bij volgende GR-markering RD. Bij wknop 54 LA, bij wknop 71 RD, vervolgens wknop 72, 64 en 61, bezoekerscentrum Tenellaplas en restaurant De Meidoorn.
- 4) Vervolgens wknop 82, 83, 65, 66 en 16 en het Wapen van Marion. Voorbij het hotel meteen LA parkeerplaats oversteken. Daar het rechtse pad kiezen (klaphek). Bij trap L aanhouden. Bij pad rechts RD. Pad buigt naar R. Over een dijkje naar een T-kruising, daar LA: de Lange Laan. Aan het eind RA. Bij T-splitsing LA. Bij Mildenburglaan LA. Voorbij de kerk RA, Dorpsplein. Weg R oversteken, tussen woningen door, plein schuin R oversteken,

pad tussen woningen. En dan De Ruy, met bushalte.

Wandeling 28

Zeeland – Lopen door de Zak van Zuid-Beveland

Aanvullingen Wandelaars die met de railbus op halte Baarland aankomen lopen geen (afgerond) 39 (een kleine 15 + 24) km, maar 35 (een kleine 10 + 24) km. De op blz. 126, 4^e tekstblok, naamloos gebleven B&B is Saartje's Theetuin en B&B, Van Hattumstraat 3 te Ellewoutsdijk (4437 AG). Ga voor de contactinformatie naar:
www.benbbijsaartje.nl.

Wijziging Omdat de wegbeheerder tussen 's-Heer Abtskerke en Goes een onverhard pad langs het tramspoor heeft afgesloten, plaatsen we hieronder de aangepaste, volledige routebeschrijving van de tweede wandeldag (blz. 126).

- 4) Dag 2 vanaf Saartje's Theetuin en B&B ri wknop 96. Vanaf wknop 96 gaat de wandeling via wknop 74, 73, 72, 71, 45 ri 44. Ga aan de rand van Ovezande echter niet RA de Bloemenstraat in, maar wandel RD via de linker parallelbaan van de Plataanweg. Op de T-splitsing RA, Hoofdweg met rechts enkele cafés en een bakkerswinkel. Nu RD ri wknop 44. Vanaf wknop 44 de wandeling vervolgen via 46, 19, 18, 17, 16, 21, 74, 73 naar 83 (Nisse). Ga hier eerst een klein stukje ri wknop 71; sla RA, Dorpsplein, waar de route naar links buigt. Op de volgende hoek wederom RA ri kerk (markering wit/rood van het Grenslandpad). Voorbij de Mariakerk op de T-splitsing LA, Zuidweg, ri wknop 28. Wandel verder via 28 naar 91H. Ga RA waar het graspad weer op de Zuidweg uitkomt. Ga in de volgende bocht naar rechts LA, wknop 91. Wandel verder via 91 (langs Hoeve Van der Meulen), 90, langs de Johannes de Doper kerk in 's-Heer Abtskerke, 62, 66, via de

Kloetingseweg en de Goesestraatweg (N669) naar 44, 33, 35, na de overweg RD M.A. de Ruijterlaan, linksom de rotonde Piet-Heinstraat en op de viersprong RA, Van de Spiegelstraat. Naar links ligt het stadshart met de nodige horeca. Volg (of daarna loop terug naar) de V.d.

Spiegelstraat. Op de viersprong met Dam links en de Frans den Hollander laan ligt wknop 30. Ga voor Goes NS naar wknop 41. Wij dineerden bij Grand Café De Smederij; dit restaurant met mooi terras ligt aan de route naar wknop 31.

Wandeling 32

Noord-Brabant – Op naar het veenmos door venen en pelen

Wij hebben een aantal **verduidelijkingen** doorgevoerd in de routebeschrijving. Met het oog op de leesbaarheid volgt hierna de geactualiseerde, complete routebeschrijving (blz. 142).

- 1) Uitstappen bij de kerk. Tegenover de kerk de brug over. RA, langs kanaal. Met de bocht mee LA. Bij eerste dam RA, dan weer LA, pad volgen aan de overkant van het kanaal. Aan het eind van de Kanaalweg RA, pad door het Griendtsveen.
- 2) Na 2,5 km bij kruising van paden RA, dan kronkeldijk door Mariapeel. Bij bosrand LA. Bij werkschuur RA. De route kruist de Helenavaart en passeert de buurtbushalte Brug Kamp.
- 3) Vervolgens door bos, volg rood-witte markering. Voorbij het bos even RA, dan gelijk scherp LA en nog een stukje bosrand.
- 4) LA bij asfaltweg (Centurionweg). Waar deze uitkomt op de Oude Peelstraat scherp RA. Deze weg bijna 2 km volgen tot

Kanaal van Deurne (vanaf de weg nauwelijks zichtbaar). Daar RA, Hogebrug, eerst een verharde weg, wordt later pad.

- 5) Dit pad 5 km. volgen. Het maakt na ruim 4 km een bocht. Ruim 1 km na de bocht RA, pad met aan weerszijden water, pad buigt LA. Na ongeveer 0,5 km scherp rechtsaf, slingerdijkje volgen. Dit dijkje komt uit bij het kanaal. Nog even RD het kanaal volgen, tot bij de kerk en de bushalte.

Wandeling 33

Limburg – Door de Voerstreek

Wetenswaardig De beheerder van de Vlaamse bos- en natuurgebieden heeft in 2018 verschillende nieuwe informatiepanelen geplaatst.

Wandeling 35

Limburg – Langs de Worm en klooster Rolduc

Wij hebben een aantal **verduidelijkingen** doorgevoerd in de routebeschrijving. Met het oog op de leesbaarheid volgt hierna de geactualiseerde, complete routebeschrijving (blz. 170/1).

- 1) Op Museumplein (station Kerkrade Centrum) RA. Volg pad tussen spoorlijn en Stationsstraat. Steek zowel Hambosweg als Hamstraat (rotonde) over, schuin rechts trap af naar voetpad en houd links aan. Negeer naar linksvoor afbuigend pad. Na het oversteken van de Bleijerheiderbeek draait het pad naar rechts en wordt het een plankenpad. Op T-splitsing, RA. Bij Hubertuskapelle scherp links, halfverharde Heyder Feldweg.
- 2) Voorbij Haus Heyden (links) op T-splitsing, LA, op Y-sprong LA, Heydenstraße. Op T-splitsing RA Pannesheider Straße. Steeds RD, zijstraten negerend. Via voetpad RD,

steek Voccartstraße over. Houd op splitsing van paden links aan. Na een ruime linkerbocht RA. Kruis spoorlijn, pad links van zuiveringsinstallatie. Op viersprong RA, bruggetje. Pad buigt naar rechts en komt uit op Projectstraße, RD. Na huisnr. 50 pad naar links; idem na hoogspanningsleiding. Na rechterbocht van dalende pad: het smallere, verder dalende voetpad naar links en sla voor brug over Worm RA, Europese wandelroute E8. Stijgend en dalend pad rechts van meanderende Worm verloopt in U-vorm. Komt uit op Oststraße (K1). Steek nabij bushalte schuin over, bij Y-splitsing weg rechts van K1, steek Worm over en bij parkeerplaats Burg Wilhelmstein RA. Negeer zijpaadje rechts. Volg de markering X ri burcht, ga na ca. 250m de trap op loop in dezelfde ri verder. Houd boven rechts aan. Steek pleintje voorlangs de toegangspoort naar Burg Willemstein in een rechte lijn over.

- 3) Wandel langs tweede parkeerterrein en loop bospad af. Buig met hoofdpad mee naar links en negeer zijwegen. Houd bij Y-splitsing rechts aan (parallel aan ruitpad). Passeer een schuilparaplu, RD. Negeer zijpad links en wandel door tot verharde weg langs HRC Alte Mühle. Volg verharde Mühlenweg (wordt Am Langenberg). Ga direct na betonwand (rechts), RA. Opnieuw langs rioolwaterzuivering. Negeer opgaand zijpad naar links, onderlangs helling. Aan eind stijgt pad en komt weer uit op K1. Opnieuw brug over en via parkeerterrein. Loop met K1 RD tot net voor rechterbocht; steek over en volg naar rechts buigende (doodlopende) asfaltweg (Alter Furth). Ga op driesprong RD en negeer weg naar rechts (Karbonroute). Volg routeaanwijzing A1. Houd bij steen met bordje 'Grube Furth 1769' rechts aan (asfaltweg) en wandel langs gebouw van Alte Fuhr. Volg naar links buigende asfaltweg, wordt onverharde bosweg.

Negeer ruitepad (scherp rechtsachter).
Op Y-sprong na 50m rechts aanhouden,
smal pad (A1). In bos RD, negeer zijpaden.
Stijgend en dalend bospad komt uit bij
Worm. Vóór brug via trap met leuning
omhoog. Volg 'boven' aangekomen over
ca. 1 km het met A1 of X gemarkeerde pad
tot de kruising met paden en ga daar LA ri
brug. De markering gaat RD. Negeer na die
brug over de Worm pad naar rechts. Op T-
splitsing vóór spoor RA, Eisenbahnstraße.
Pad uitlopen tot Schütz-von-Rode-Straße.
LA onder het spoor door, steek over en ga
verderop via een paar treden naar de iets
hoger gelegen Am Schürhof. Op de T-
splitsing met de Kleikstraße is de
kasteelpoort van Burg Rode te zien. Steek
over als de poort open is, loop omhoog
(trap) naar de burcht en volg het pad
rechtsom. Het later dalend voetpad komt
uit op de Burgstraße, RD (rechts staat
huisnummer 4). Als de poort dicht is: LA.
Bij Burgstraße RA en voor huisnummer 4
LA. Op T-splitsing RA, Hahnstraße. Komt
uit op Marienstraße, LA.

- 4) Stijgend betonpad rechts van kruisbeeld,
Hertogenrodenweg. Achterkant Abdij
Rolduc, RA, Kloosterlindenweg. Ga net
voor een bocht naar rechts naar
linksachter ri vijver en volg het rechter
pad. Rechts langs vijvers. Pad omhoog
naar rechts. Passeer abdijpoort, loop ri
rotonde, RD, Rolduckerstraat tot net
voorbij het busstation, LA Poststraat, op
viersprong RA, Kloosterraderplein, op T-
splitsing RA Markt. Met linkerbocht mee,
eind Markt ri kerk. Op Kapellaan LA. Op
Stationsstraat RA. Even verderop RA,
voetpad naar station.